

Ἰων. Ἡ κίνησις ὁμῶς τῆς γῆς ἐξετάθη καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν Ἀγγλίαν καὶ Γερμανίαν.

Τῆ 4 Ἰανουαρίου 1703 ἐπέσθησαν τὰ περὶ τὴν Νεαπολιν. Ὀκτακόσιοι ἄνθρωποι ἀπέθανον εἰς τὴν πόλιν Νουκερίαν (Norgia). Τῆ 2 Φεβρουρίου ὁ κλονισμὸς συνέβη καὶ εἰς τὴν Ῥώμην· εἰς δὲ τὸ Ἀμίτερν Aquila ἐφρονεύθησαν 4,000 ἄνθρωποι.

Τῆ 1703 ἡ ἐτέρα τῶν δύο πρωτεύουσῶν τῆς Ἰταλίας Ἰέδω κατεκαλύφθη ὑπὸ ἐρεπίων. Τῶ δὲ 1707 ἐχηρμάτισε καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πέλαγος παραλίαν συμπτωμάτων κηρῆ· διότι τῆ 23 Μαΐου μετὰ σεισμὸν ἐφάνη ὀλίγον μακρὰν τῆς Θήρας βράχος τις κινούμενος· τοῦτον δὲ διεδέχθησαν ἀμέσως ἕκαστα ἐκ τοῦ πυθμένος τῶν ὑδάτων ἀνδρούμενοι καὶ ἄλλοι 17 — 18 σκόπελοι μελανοὶ καὶ προστιθέμενοι εἰς τὴν νέαν νῆσον, ἐκ τῆς ὁποίας ἀνεδίδοτο καπνὸς παχὺς μετὰ θόμβου, ὡς ἂν ἦτο συνεχῆς κεραυνός, ἡ ἑρπύς 7—8 τηλεβόλων μεγάλων. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς ἀλάσεως ὅλη πλήρης θείου καὶ θεϊκοῦ ἀτμοῦ ἐκόλλησε, πῦρ δὲ παραυτίκα ἐξήστραψε πολλαχόθεν, ὥστε ἡ νέα ἑστῆ ἦτο τὴν νύκτα ὡς τόπος πολλῶν πυρῶν, ὅθεν ἀνεπέτων ἀδίκαιοι φλόγαι, ἐκτοξεύοντες δὲ πρὸς πλῆθος τέφρα καὶ μύδροι (πυρῶδες πέπλο) ἀλλὰ καὶ σπιλάδις δολομαπεῖς ὑφούμεναι μέγιστοι εἰς τὸν ἀέρα κατεβυθίζοντο ὕστερον εἰς τὴν θάλασσαν.

(Ἀκολουθεῖ μέχρι ἐσχάτων.)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΕΙΟΝ
ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἐχει μὲν πολλὰ, καὶ πλεόστερα ἴσως τοῦ δέοντος ἐπιπέδου καὶ Γυμνάσια ἢ Κυβέρνησις. Ἄλλ' ἐπιτηροῦν κατὰ τόπον ὅπως ὀητε; Ἐξελέγχεται ὑπὸ ἀρῶν ἀνθρώπων ἡ κατάστασις των; Γνωρίζουσι κατὰ τύχην ἀνώτεροι νὰ κρίνωσι τοὺς κατὰ φύσιν πωτέρους, ἂν δὲν ἔμαθον καὶ αὐτοὶ τουλάχιστον ὅσα ἴσταν; Πῶς δύναται ὁ γεωργὸς νὰ δμιλήσῃ περὶ χρυσίου καὶ ἀργυροῦ; καὶ νὰ διακρίνῃ τὸν ὑπόγαλκον ἀπὸ τὸν γνήσιον ἀργυρον, καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους ἀπὸ τοὺς τενητούς; καὶ ψευδεῖς κρυσταλλοὺς;

Τότε ἀναγκάτως ὁ κακὸς συγγέεται παρὰ τῶν ἐπιπέδων μετὰ τοῦ καλοῦ, ὁ ἀνάξιος συνιστᾶται εἰς τὴν ἀξιότιμον καταφρονουμένου τοῦ ἀξίου, τὰ δὲ ἔργα τῶν ἀξιότιμων τῶν κατὰ τῶν κατὰ τῶν ἀξιότιμων ἀβράβευτα διατελοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἀφανῆ πλεονεξία εἰς τὸ σκότος μένουσιν, ὡς ἂν μὴ ὑπῆρχον ἀξιότιμον δὲ προάγονται σκανδαλωδῶς οἱ μοιχεύοντες καὶ Μούσας, οἱ ῥαδιούργοι καὶ οἱ ἀνορθόγραφοι.

Ὅταν τὰ πράγματα εὐρίσκωνται τοιούτου ὅπως ἀκαταστάτα ἐξευτελιζόνται· μὲν τὰ δημόσια καταστάματα καὶ ἀδικοῦνται πολλοὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ὑδρακτικῶν ὑπηρετούντων, οἱ δὲ ἰδιῶται καλῶς ποιοῦντες

προτιμῶσι νὰ παραδίδωσι τὴν ἀνατροφήν καὶ διδασκαλίαν τῶν ἰδίων τέκνων εἰς ἄλλους ἰδιώτας, οἵτινες συνιστῶμενοι ὑπὸ τῆς κοινῆς γῆρας ἐναμιλλῶνται νὰ ὑπερβῶσι τοὺς δημοσίους διδασκάλους· ὑπὸ πάντων δὲ τῶν γονέων ἐπιτηρούμενοι καὶ ἐπιμέλειαν καταβάλλουσι πλεοτέραν καὶ μεθόδους ἀνευριστικοὺς καταλλήλους καὶ εὐθύναι ἀποδίδουσι.

Διὰ τοῦτο ἀπὸ τινῶν ἐτῶν συστήθησαν ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὴν Σύρον διάφορα ἰδιωτικὰ διδασκῆρια, τὰ ὅποια ἀποφέρουσι τῶ ὄντι καρπὸν οὐχὶ μόνον διανοητικῆς, ἀλλὰ καὶ ἠθικῆς ὠφελείας.

Ὅπως ἴδωμεν κατ' αὐτὰς ἔλθεσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ παιδαγωγικοῦ Ἑρμοπολεῶς συγκαλοῦσαν τοὺς πολίτας εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν, ὀλίγω δ' ὕστερον ἔμαθον ὅτι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ἐφάνη πραγματικῶς κατὰ πάντα ἀνώτερον ἴσως τῶν ἐλλείδων καὶ ἀξίον τῆς ἠθικῆς ἀνάγκης τοῦ τόπου.

Ἡ ὁμηγερέαι προχωροῦσα αὕτη πρόδοσις ἐπαροποίησε πάντας τοὺς ζηλωτάς τῶν καλῶν ὡς ὑπὸ πάντων προσδοκωμένη· διότι ὑπάρχει ἀνεκάθεν γνωσῆ ἡ φιλολογικὴ πολυμαθία καὶ ἡ μετὰ πρόθεσιν συγκερασμένη ἐμδρῖθεια τοῦ χαρακτηροῦ τοῦ Κ. Βαλέττα, ὅστις διευθύνει τὸ προκειμένον παιδαγωγεῖον. Μόνος, ἡ σχεδὸν αὐτὸς πρῶτος ἐνόησεν ὅτι ἡ παιδεία καταντᾷ περιττῆ, ἀποβαίνει μάλιστα καὶ ἐπιβλαβῆς, ἂνε τῆς διευθύνσεως τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας.

Τὶ ὠφελοῦσι τῶντι αἱ ἐπιπόλοιοι γνώσεις τῆς γραμματικῆς, ὀλίγων μαθηματικῶν καὶ ξίνης τινὸς διαλέκτου, ὅταν τὰ ἤθη δὲν βυθμίζωνται ἐν καιρῶ ὡς διὰ κανόνος καὶ στάθμης; Τὶ χρησιμεύουσι οἱ ἐστῆ ἰδέαι τῆς λογικῆς καὶ τῆς μεταφυσικῆς, ἐὰν τὸ παιδίον δὲν μανθάνῃ κατὰ πάντα περιστάσιν νὰ κρίνῃ ὀρθῶς καὶ νὰ συλλογίζηται; Ἄλλ' ἅπαντες δὲν ἔχουσι τὸ πλεονέκτημα τῆς ἀπαιτουμένης ὑπομοῆς καὶ τῆς ἐπιτηδεότητος τοῦ Περσολότου νὰ χελευαγωγῶσι τὴν ἀπλήν νεολαίαν καὶ νὰ ἐντυπώσιν εἰς τὴν ὑππλαστον ψυχῆν τῆς τῆν σπραγῖδα ἀετιῆς. Τουναντίον οἱ πολλοὶ περιορίζοντες τὴν περροντισμένη ἀνατροφήν εἰς μόναι τὰ γράμματα, καὶ ταῦτα ἀτακτικῶς διδασκόμενα, ἀναγκάζουσι τοὺς μαθητὰς νὰ καταγίνωνται εἰς ἄπλοσν λειψιδίων ψιττακισμὸν καὶ εἰς μηχανικὴν σχεδὸν ἀπομνημόνευσιν· ὅταν πολλοὶ αὐτῶν ἀποβαίνουσι διεφθερμένοι τὰ ἤθη, ἀθάβεις τὸν τρόπον, ἀπειθεῖς εἰς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ ἄρχοντας εἰς δὲ τὰ συμπερόντα τῆς κοινωνίας· ἀνεπιτήθειοι.

Μακαρίοι ὅσοι δύνανται αὐτοὶ νὰ ἔθοποιήσωσι τοὺς υἱοὺς των, ἐν ᾧ ἄλλοι τοὺς διδάσκουσι τὰ ἐγκύκλια μαθήματα· ἀλλ' εὐτυχεῖ καὶ ἐκεῖνοι· οἵτινες μὴ γνωρίζοντες τὸ δύσκολον τοῦτο ἔργον ἐδρίσκουσι τουλάχιστον νὰ ἐμπιστευθῶσιν αὐτοὺς εἰς καθηγητῶν τούτου ἐπιπέδου, ἀγρῦπνοὺς, συετοῦς καὶ πεπαθυμένους, εἰς ὁ Κ. Βαλέττα. Πόσον εὐχαριστήθημεν διε ἴδωμεν τὴν τάξιν τοῦ καταστήματός σου καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν κυβερνᾷ τὴν μικρὰν αὐτὴν πολιτείαν σου! Τότε κατελαβομεν ὅποισιν ἀνάγκην εἶχεν ἡ Ἑλλάς καὶ ἄλλων τοιούτων Παιδαγωγείων ὡς τοῦ Κ. Βαλέττα, τὸ ὅποισιν διὰ ταπεινοῦ μὲν, ἀλλὰ προσσοῦς, οὐχὶ δὲ στομυρῶδους καὶ κομψαστινοῦ δνόματος περιλαμβάνει